„Ślady Polskiej Kultury w Saksonii” - projekt współfinansowany przez Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ i organizowany przez Stowarzyszenie POLONIA-DRESDEN.

Zamek Stolpen.

20 maja 2017 roku o godzinie 11:15 wyruszyliśmy ośmioma samochodami ze Schweriner Str. do Stolpen.

Spotkanie na parkingu.

Zamek znajduje się w miasteczku Stolpen, 20 km od Drezna. Został wzniesiony w XIII wieku na bazaltowej skale. Był rezydencją biskupów miśnieńskich. W 1559 roku przeszedł w posiadanie saksońskiego księcia elektora Augusta. Następnie został przebudowany i stał się twierdzą, nabierając strategiczno-obronnego charakteru. Niestety zamek bardzo zaniedbano i na rozkaz Napoleona w 1813 roku Zamek Stolpen stracił swoje obronne znaczenie. Od 1874 roku jest w nim muzeum.

Stolpen to miejsce szczególne, naznaczone losem kobiety, która nie dała się złamać, przypłacając to wysoką ceną 49-letniej niewoli na zamku, który stał się miejscem jej ostatniego spoczynku. Jej aspiracje, zachowanie i silne wpływy znacząco wykraczały poza ogólnie przyjęte normy. Mowa tu oczywiście o Annie Konstancji von Brockdorff, znanej powszechnie jako hrabina Cosel.
Hrabina została pojmana i jako zdrajczyni osadzona w Stolpen w 1716 r. w bożonarodzeniowy wieczór. Miała wtedy 36 lat.

Spotkanie z przewodniczką, Panią Martiną Zellmer w stroju hrabiny Cosel i ukoronowanie wszystkich uczestników wycieczki.

Po przejęciu fortecy, książę elektor August zapoczątkował prace budowlane, według których zamek miał się stać wspaniałą rezydencją epoki renesansu. Przebudowa przyniosła 30 ogrzewanych komnat i 60 hektarów ogrodu ze zwierzętami oraz nieistniejący już niestety system wodny Martina Planera. By nie musieć już nosić wody wiadrami, książe elektor zlecił budowę 720 metrowej żerdzi, która przekazywała wodę z niego prosto do zamku.

Dziś można to zobaczyć na modelu w jednej z komnat zamku.

Zamek usytułowany jest na wyjątkowym wzgórzu, uformowanym z wulkanicznej skały – bazaltu.

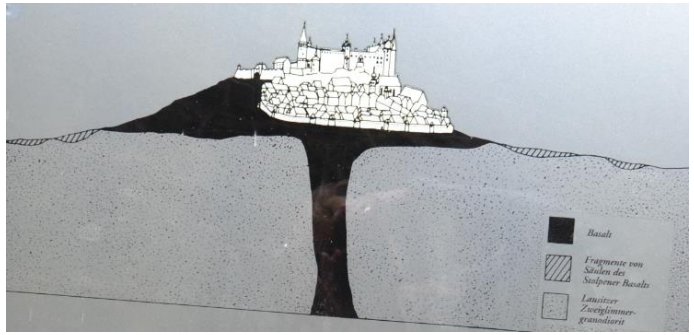

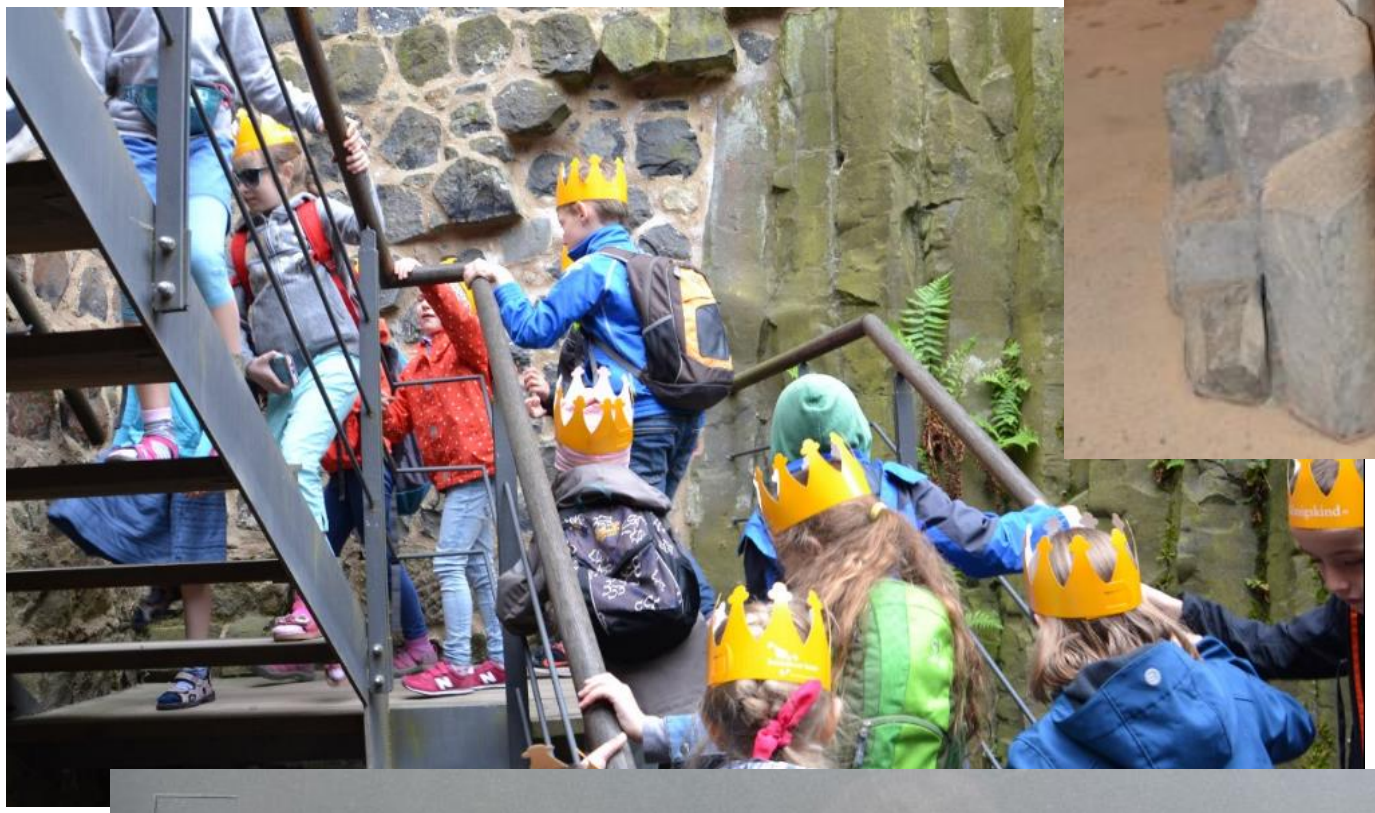

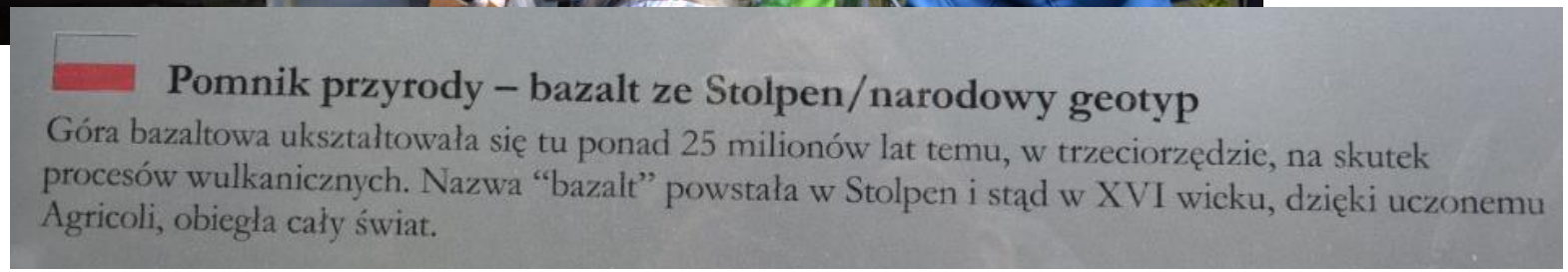

Pomnik przyrody – bazalt ze Stolpen/narodowy geotyp

Góra bazaltowa ukształtowała się tu ponad 25 milionów lat temu, w trzeciorzędzie, na skutek procesów wulkanicznych. Nazwa "bazalt" powstała w Stolpen i stąd w XVI wieku, dzięki uczonemu Agricoli, obiegła cały świat.

Hrabina zajmowała wieżę Jana. Miała do dyspozycji 4 kondygnacje, które były połączone ze sobą stromymi kamiennymi schodami. W wieży Anna Cosel korzystała z osobnej kuchni, sypialni, pokoju dziennego oraz gabinetu.

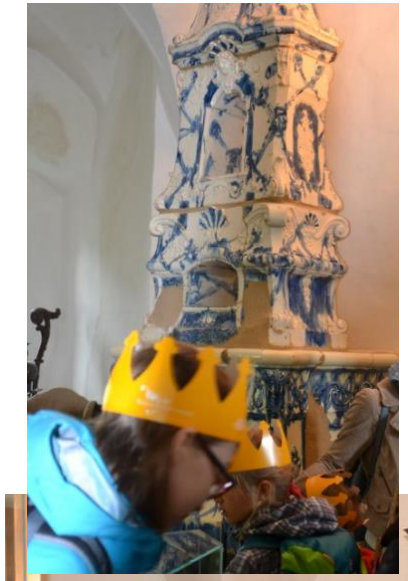

Krótka przerwa. Piknik na dziedzińcu.

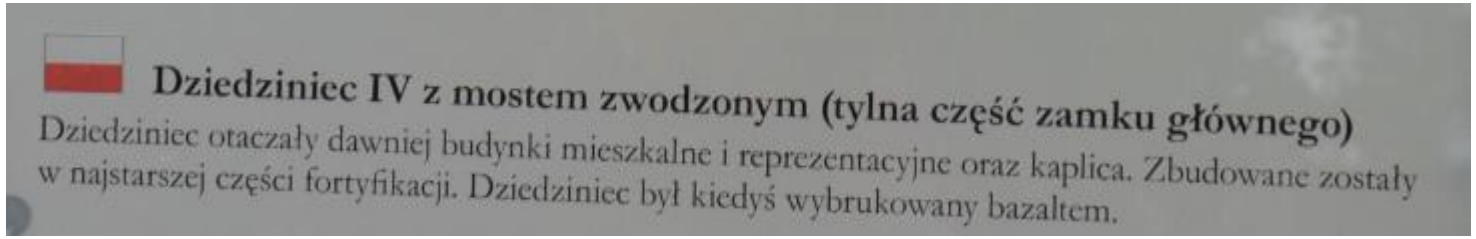

Dziedziniec IV z mostem zwodzonym (tylna część zamku głównego)

Dziedziniec otaczały dawniej budynki mieszkalne i reprezentacyjne oraz kaplica. Zbudowane zostały w najstarszej części fortyfikacji. Dziedziniec był kiedyś wybrukowany bazaltem.

Studnia (1607/08 – 1632)

Przez 24 lata czterech górników drążyło studnię o głębokości 84 metrów, w tempie 1 cm do 1,5 cm na dzień. Studnia zamkowa w Stolpen jest najgłębszą studnią bazaltową świata, w której woda zbiera się w skale bazaltowej.

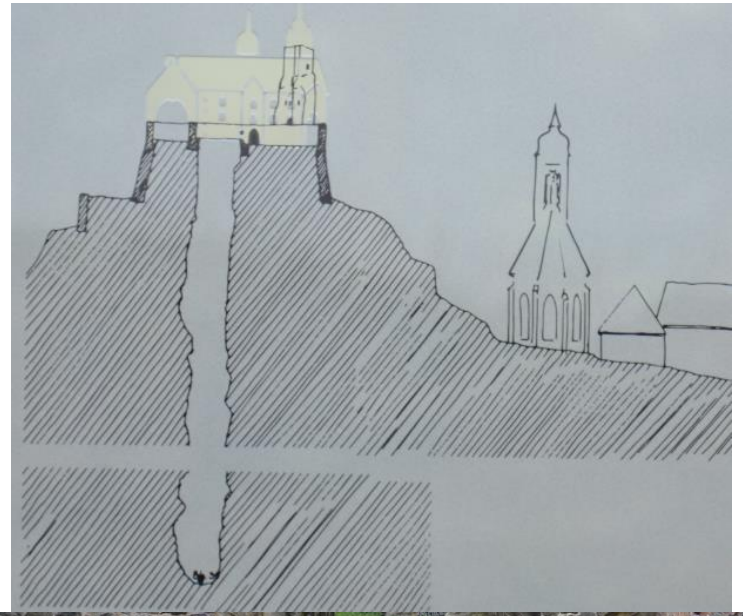

Hrabina zmarła w samotności, w wieku 85 lat. Została pochowana w zamkowej kaplicy. Tablicę nagrobną otrzymała dopiero w 1881 roku. Hrabina zajmuje szczególne miejsce w historii Saksonii, uchodziła za najważniejszą towarzyszkę życia króla Augusta II Mocnego. Ponadto jest symboliczną postacią pomyślnego okresu dla Saksonii, baroku augustiańskiego. Burzliwa osobowość królewskiej faworyty stała się inspiracją dla wybitnych twórców. Józef Ignacy Kraszewski uczynił ją główną postacią książki pt." Hrabina Cosel".

Hrabina Cosel nie opóściła zamku nigdy, nawet po swej śmierci. Jej duch co noc błąka się po zamku…

Anna Cosel miała duży wpływ na decyzje króla, a był to okres bardzo ważny: w latach 1700-1721, czyli wtedy, gdy August był związany z hrabiną, prowadził też wyniszczającą wojnę północną. Zamieszanie w tej części Europy było bardzo duże, trwała walka o wpływy i stanowiska. To są też lata walki Augusta o polski tron. Na dworze królewskim hrabina czuła się jak królowa, tym bardziej, że August II Mocny na piśmie obiecał jej małżeństwo. Miała z nim trójkę dzieci. Posiadała potężną władzę na drezdeńskim dworze.
Dziś hrabina Cosel zalicza się do najsłynniejszych kobiet saksońskiej historii. Jest symbolem bogatego w wydarzenia okresu unii polsko-saksońskiej i czasów saskiego baroku.

Około godziny 14:30 nasze zwiedzanie dobiegło końca i udaliśmy się w drogę powrotną.

Z jednym małym przystankiem. Za co bardzo serdecznie dziękujemy księdzu proboszczowi Marcinowi Ogórkowi.

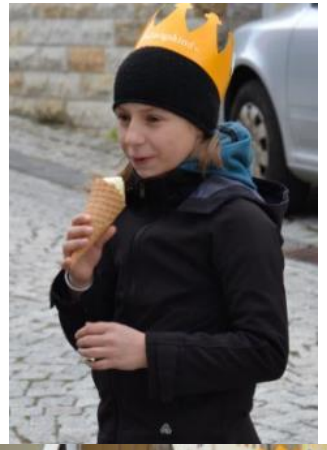

Na koniec wycieczki każde dziecko otrzymało podarunek. Kostkę bazaltu i duszka do złożenia.

To była już druga nasza wycieczka z serii „Ślady Polskiej Kultury w Saksonii”. Wyjazd do Stolpen to jak podróż do dawnych czasów. Poznaliśmy historię i znaczenie zamku. Dowiedzieliśmy się kim była hrabina Cosel i co zdecydowało o jej tragicznym losie.

Dziękujemy bardzo organizatorom wycieczki, nauczycielom pani Ewelinie Scheida–Birnfeld i księdzu Marcinowi Ogórkowi, oraz opiekunom i kierowcom: pani Agnieszce Mathias, pani Marcie Kozak, pani Izabeli Walczyńskiej, panu Mirosławowi Grabowskiemu i panu Krzysztofowi Niewęgłowskiemu.

Agnieszka Protasiuk
Koordynator projektów
Stowarzyszenie POLONIA-DRESDEN